

Deteksjon av massive sulfider langs Mohnsryggen ved bruk av selvpotensial (SP)

Solveig Lie Onstad

PhD kandidat

Senter for Dyphavsforskning
Institutt for geovitenskap, Universitetet i Bergen

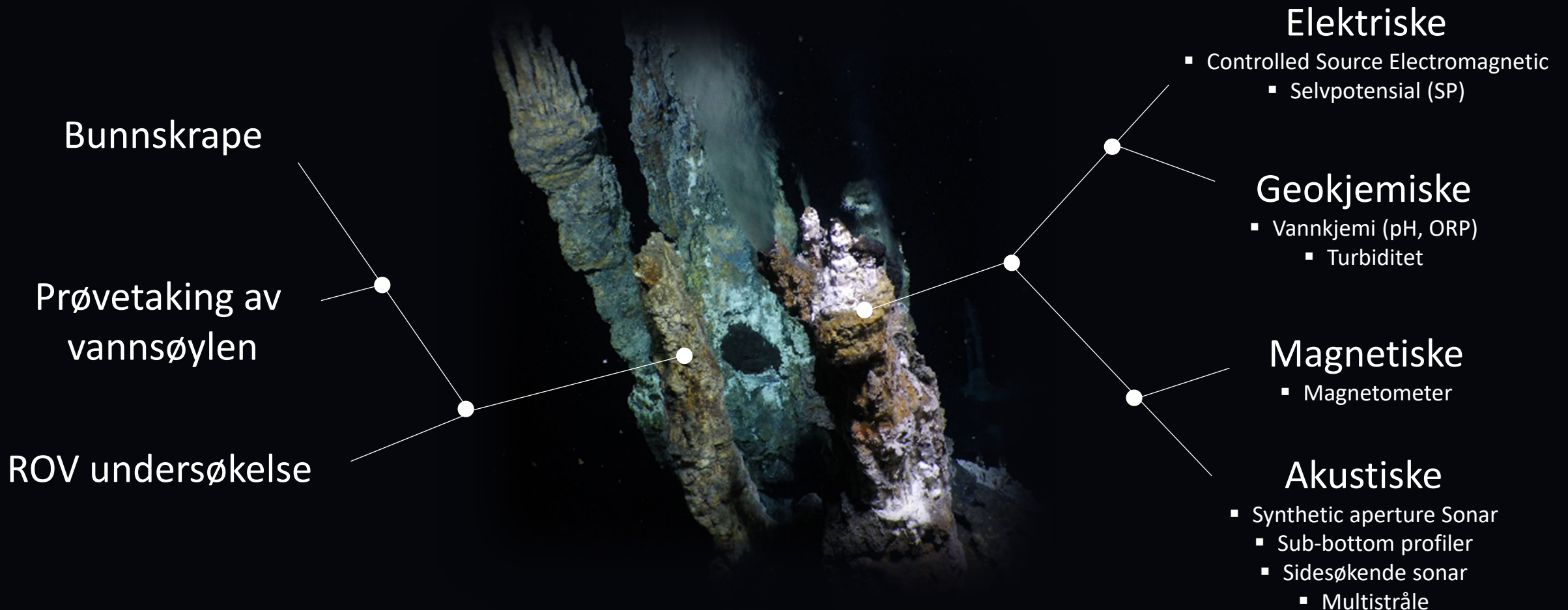
Med bidrag fra Rolf B. Pedersen, Thibaut Barreyre & Peter Kannberg

Metoder for å detektere sulfidavsetninger

Prøvetaking

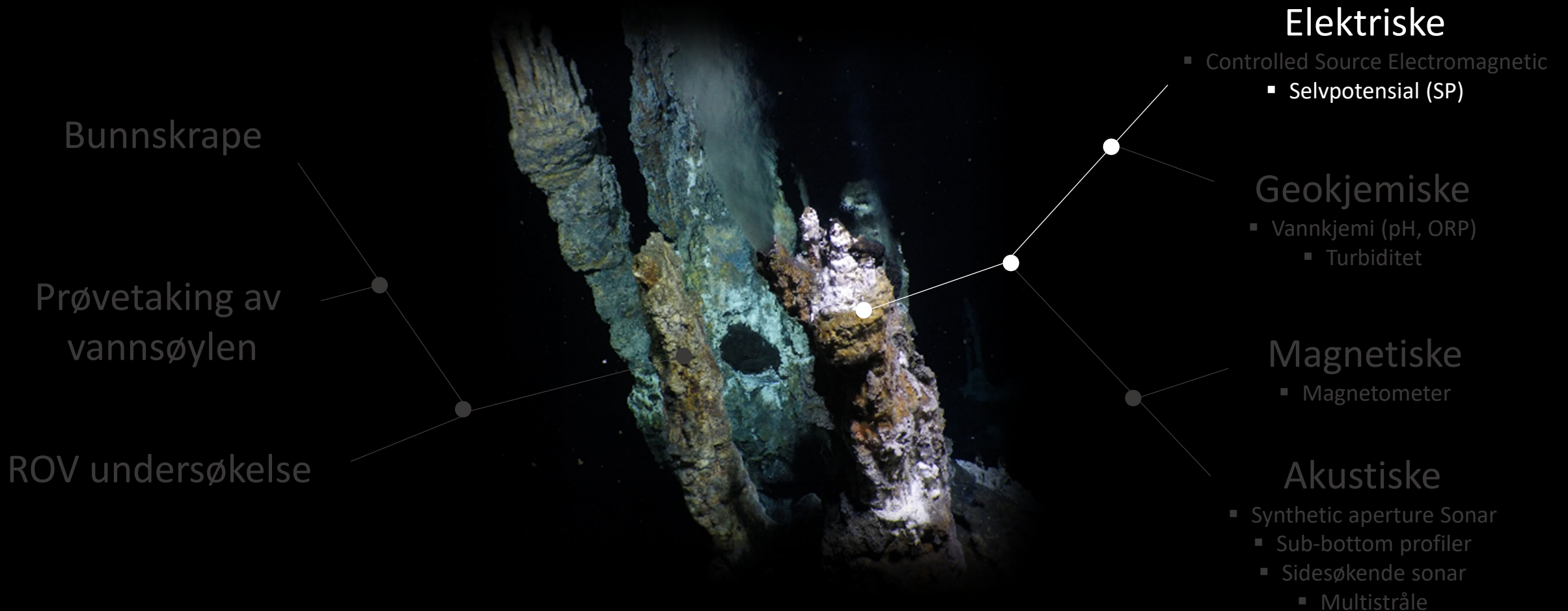
Fjernmåling

Metoder for å detektere sulfidavsetninger

Prøvetaking

Fjernmåling

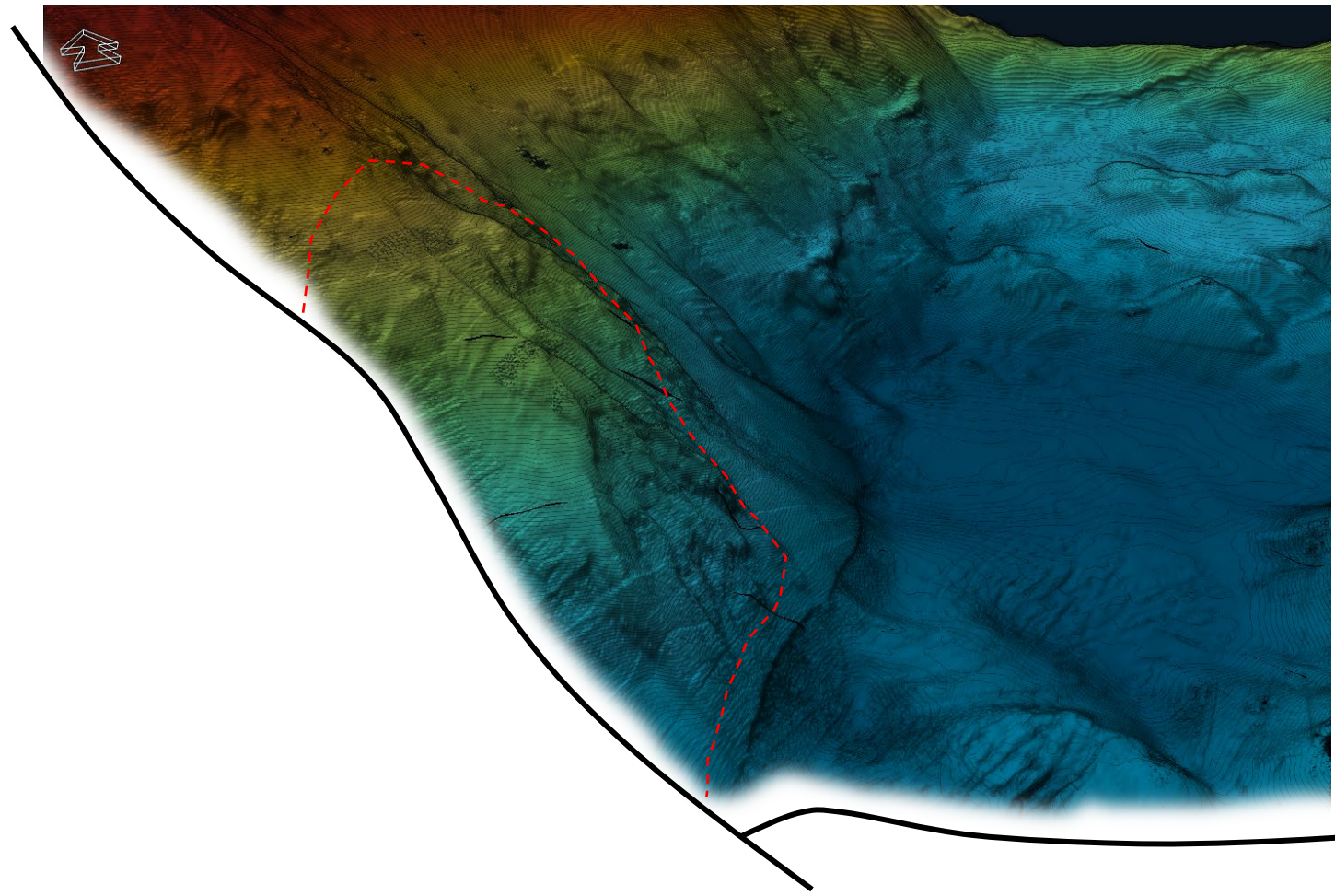
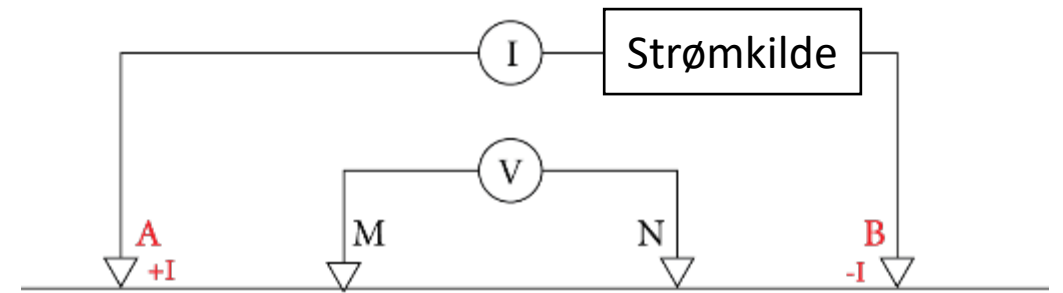
Aktive geofysiske metoder

(e.g. EM & resistivitet ++)

Kilde & resistivitet → kjent

Innsamlet data → kjent

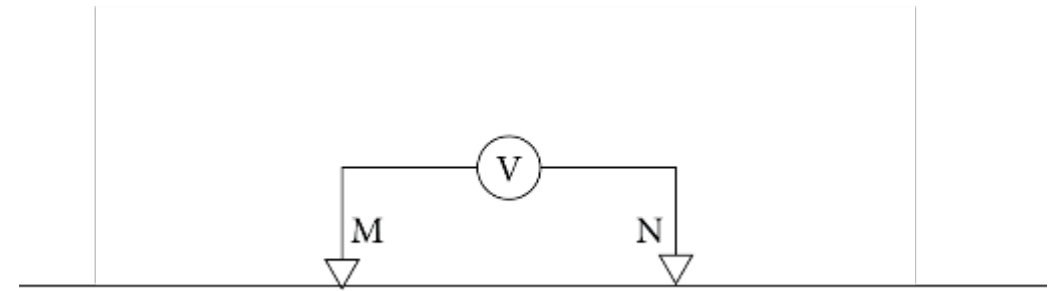
Aktiv

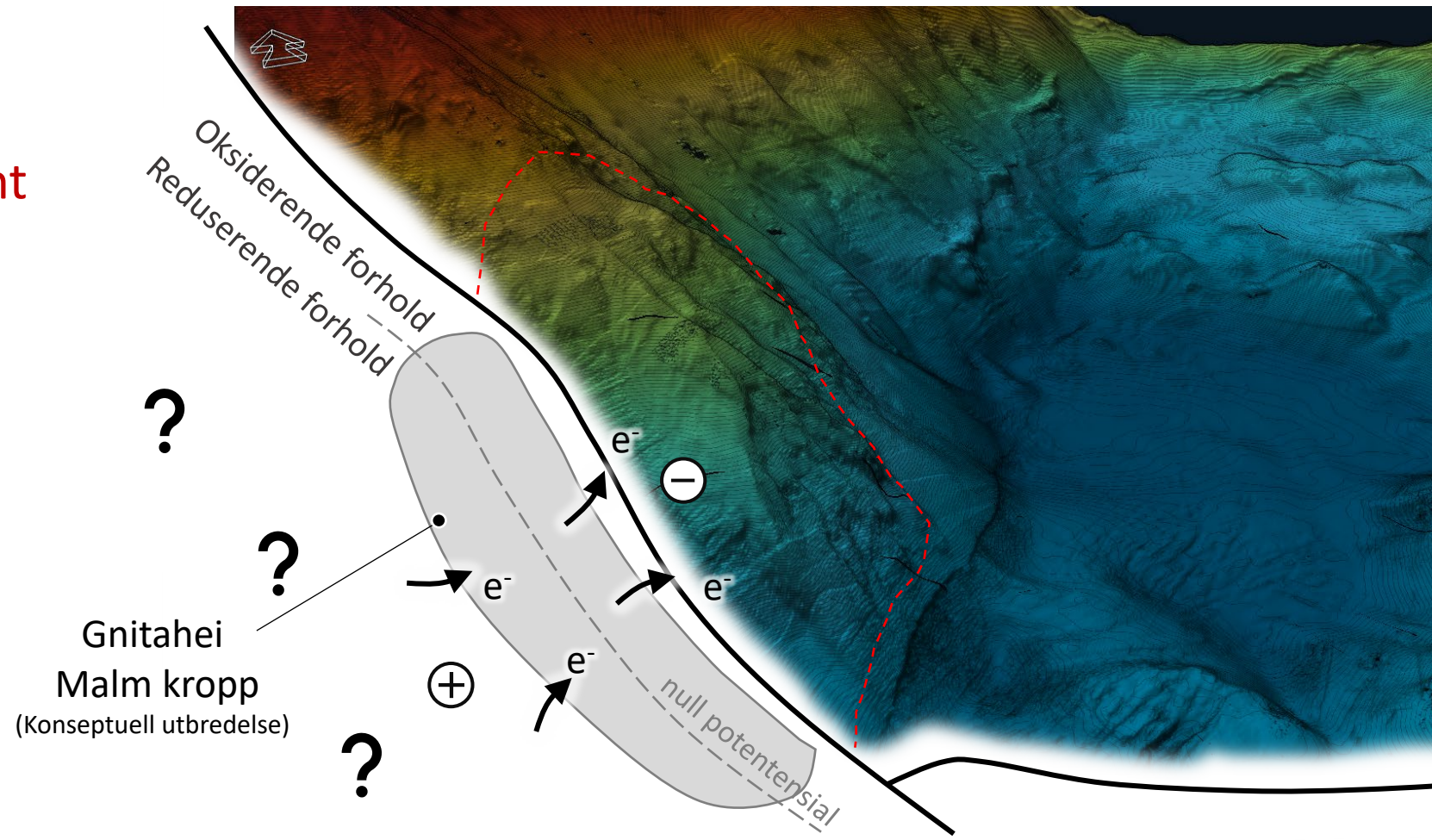

Selvpotensial metoden

Inaktiv

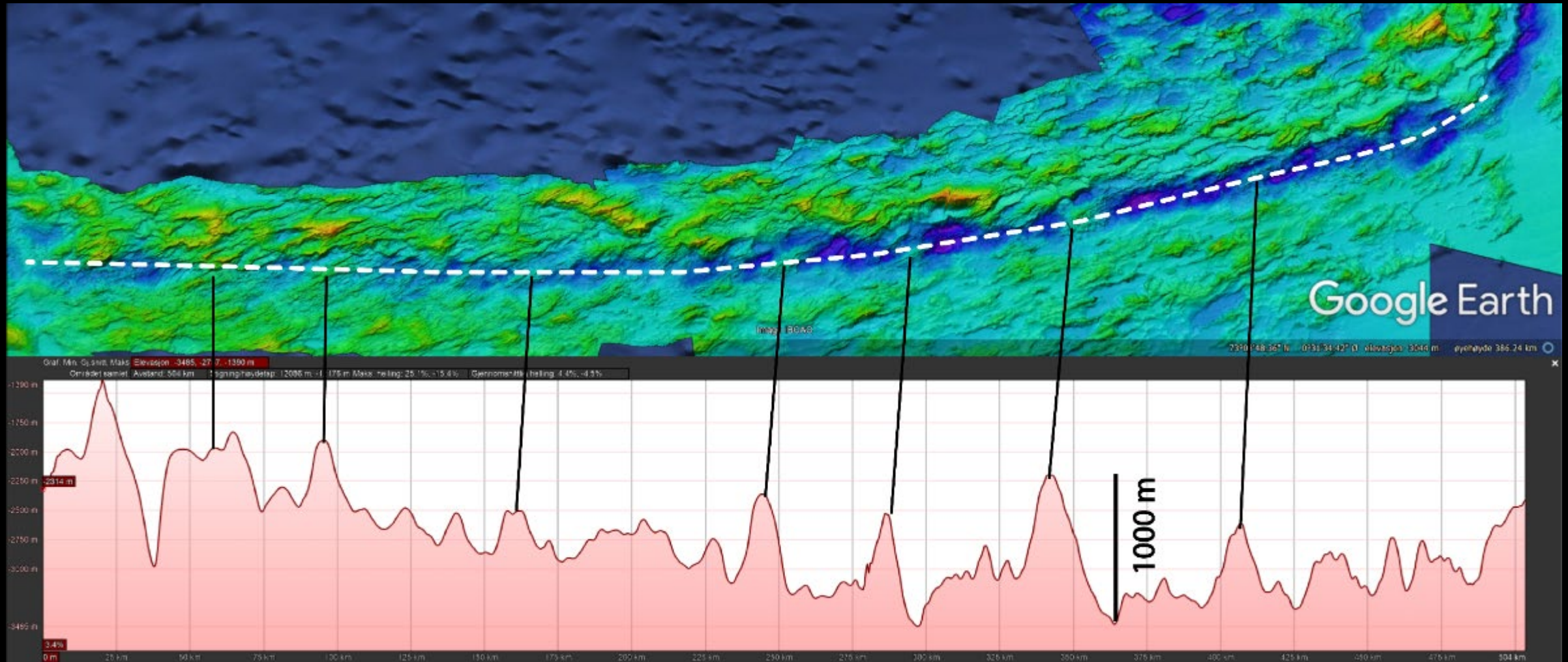

Kilde & resistivitet → ukjent
Elektrisk potensial → kjent

Mer – Bedre - Billigere

Små områder (100 x 100 m) - Ujevnt & bratt terreng - Store dyp (3-5 km)

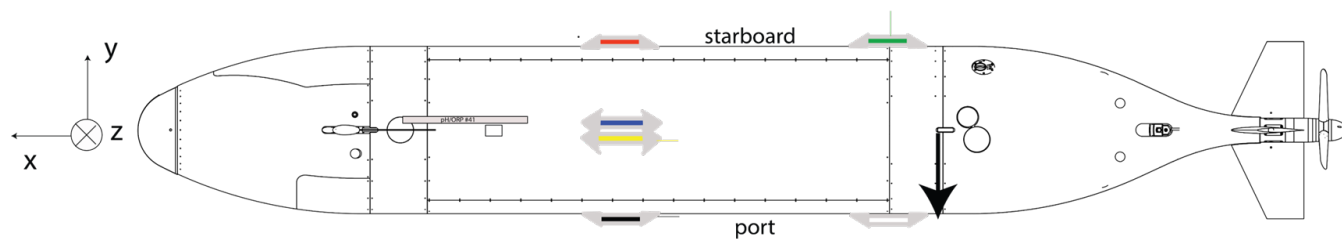

Autonom undervannsfarkost (AUV) med selvpotensial-sensorer

Effektivt men ikke problemfritt:

- Krever jevn flylinje for å minimere støy → optimalt å fly høyt
- Selvpotensialfeltet avtar raskt med avstand → optimalt å fly lavt
- Problematisk i områder med stor topografi

Oppsett til OFG

ODs innsamling av fjernmålingsdata i 2018/2019

Gnitahei ble først oppdaget som en selvpotensial-anomali

Mohnsskatten

Fåvne
Gnitahei

HIS_01_Mohns_UTM31

Depth (m)

1017.40
1158.12
1298.84
1439.56
1580.28
1721.00
1861.72
2002.44
2143.17
2283.89
2424.61
2565.33
2706.05
2846.77
2987.49

OLJEDIREKTORATET

486 07

8 074 24

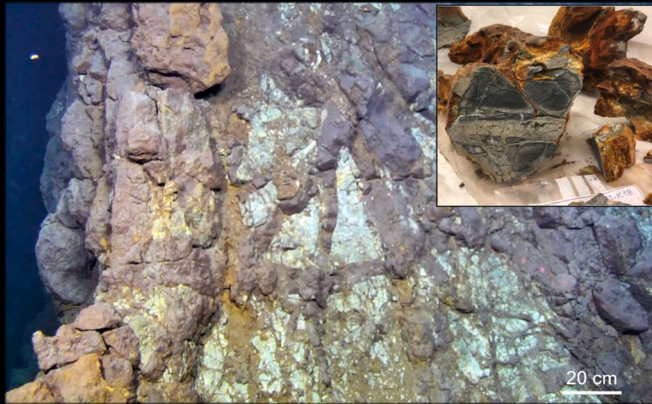
Lon 2,57889361

Lat 72,76436469

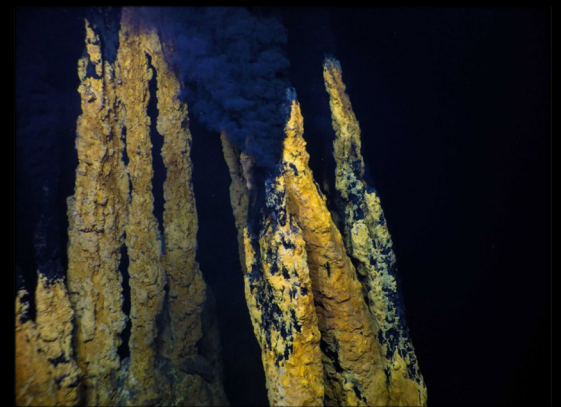
Selvpotensial data fra Gnitahai og Fåvne

Gnitahai

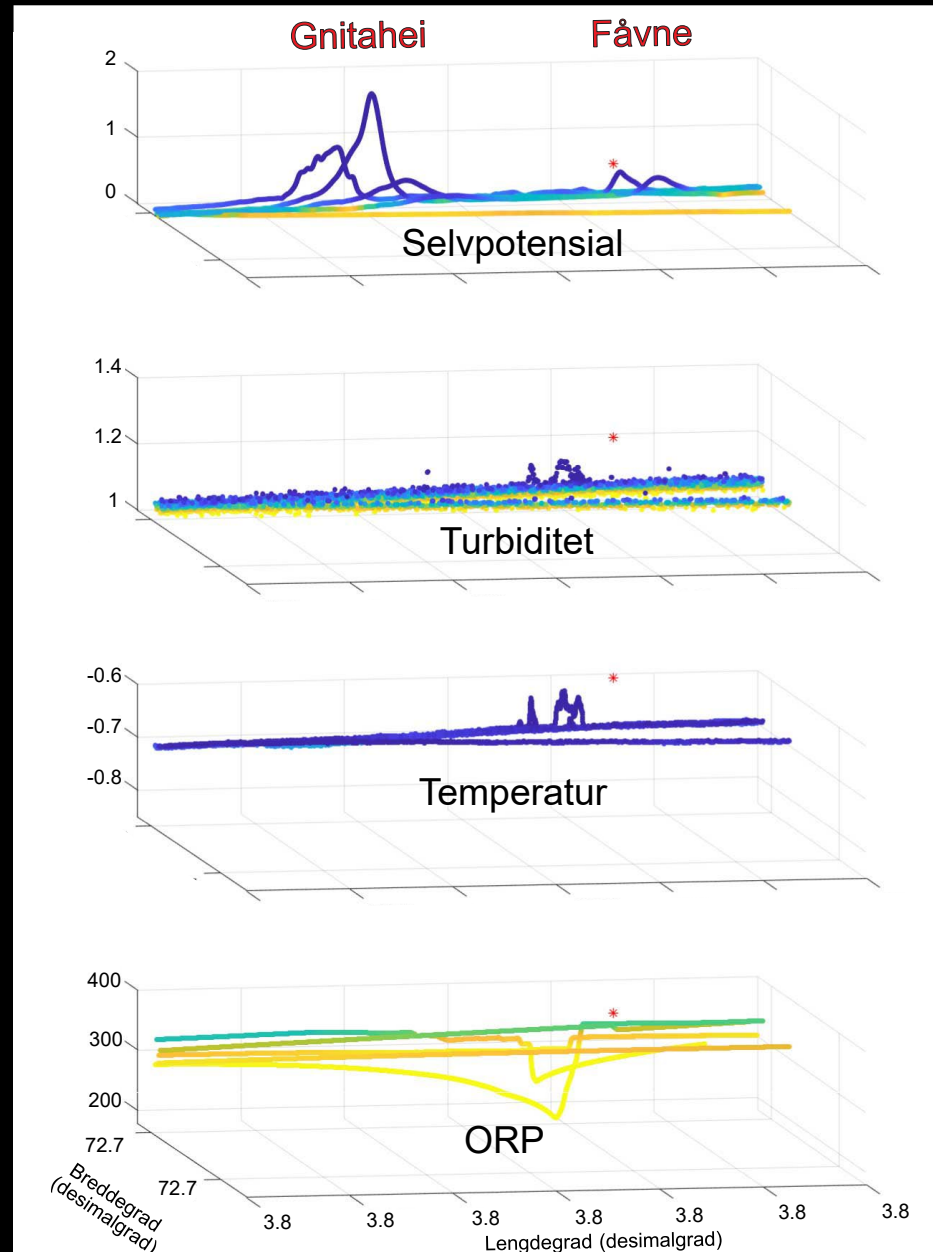

Mineralisering

Fåvne

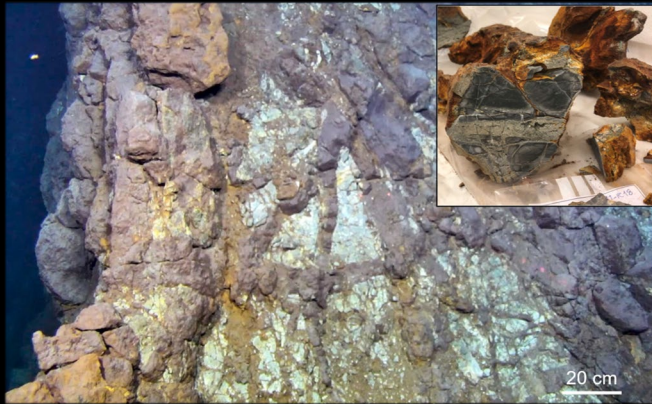

Hydrotermisk aktiv

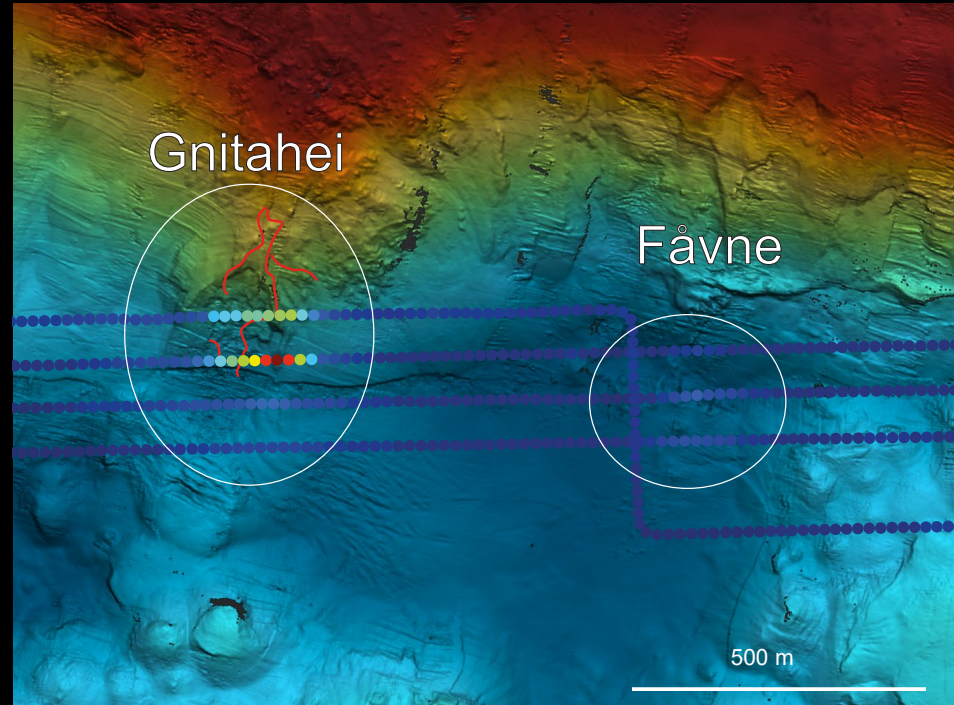

Selvpotensial data fra Gnitahøi og Fåvne

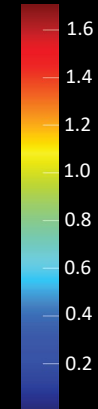
Gnitahøi

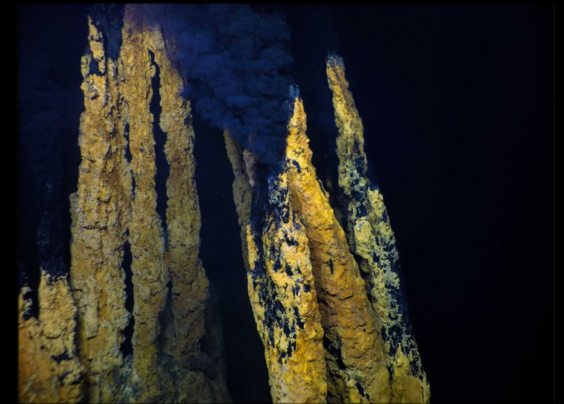
Mineralisering

Selvpotensial (mV/m)

Fåvne

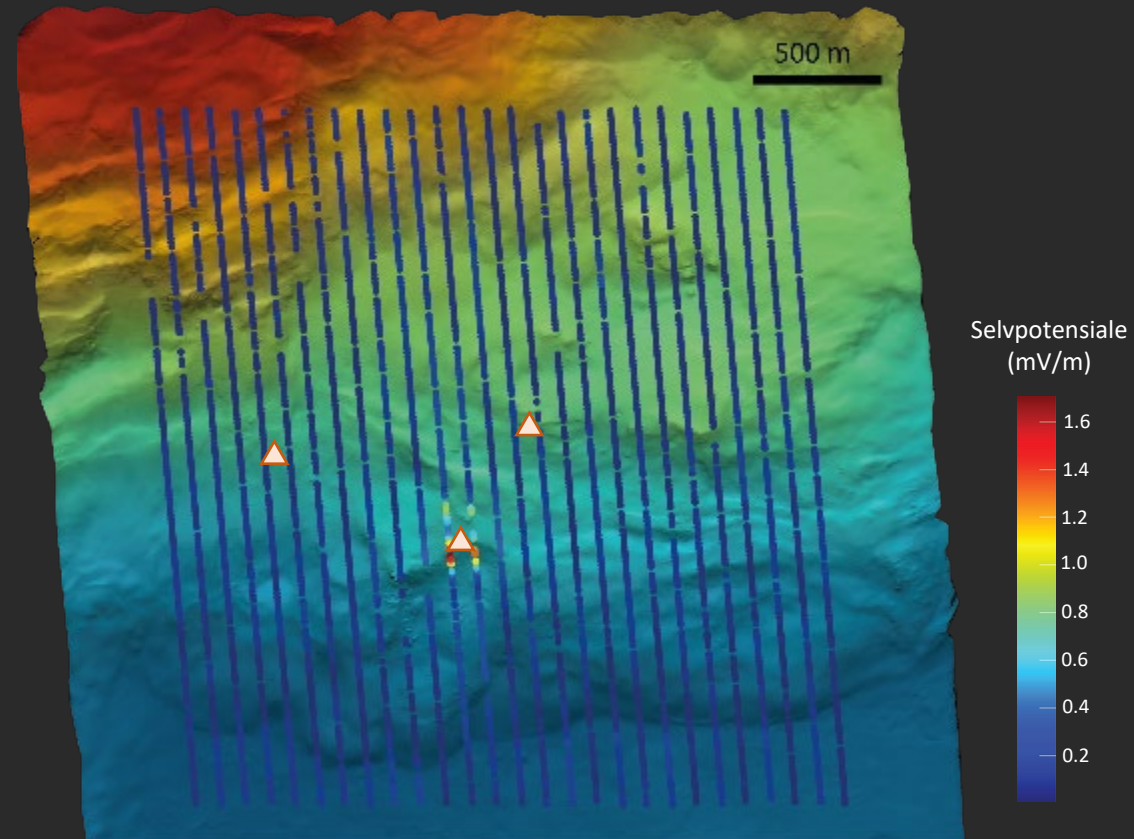
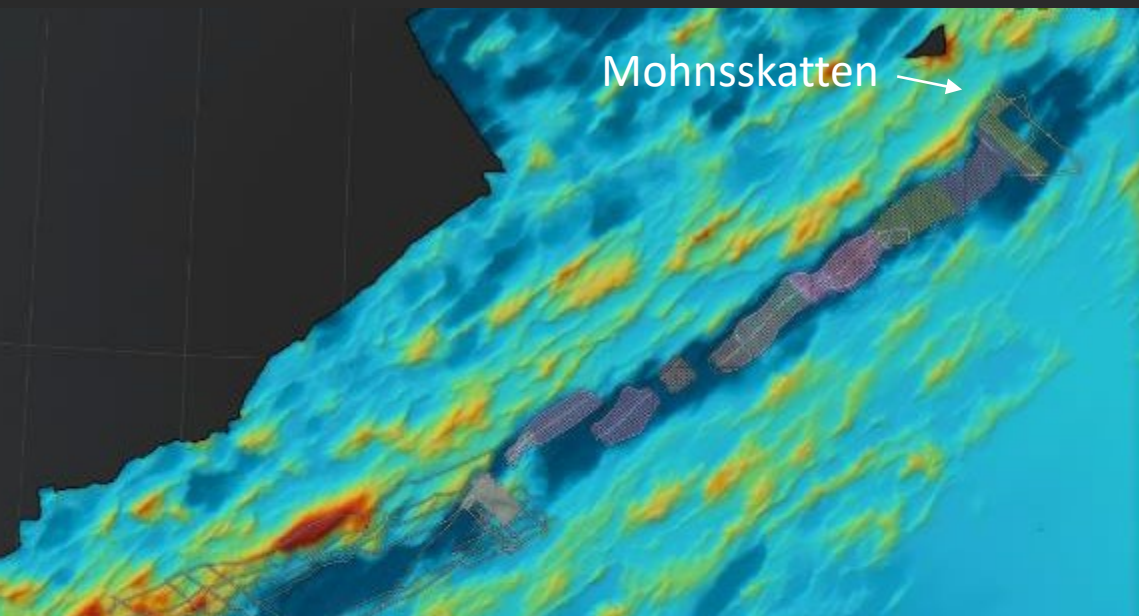

Hydrotermisk aktiv

Mohnsskatten – inaktivt felt

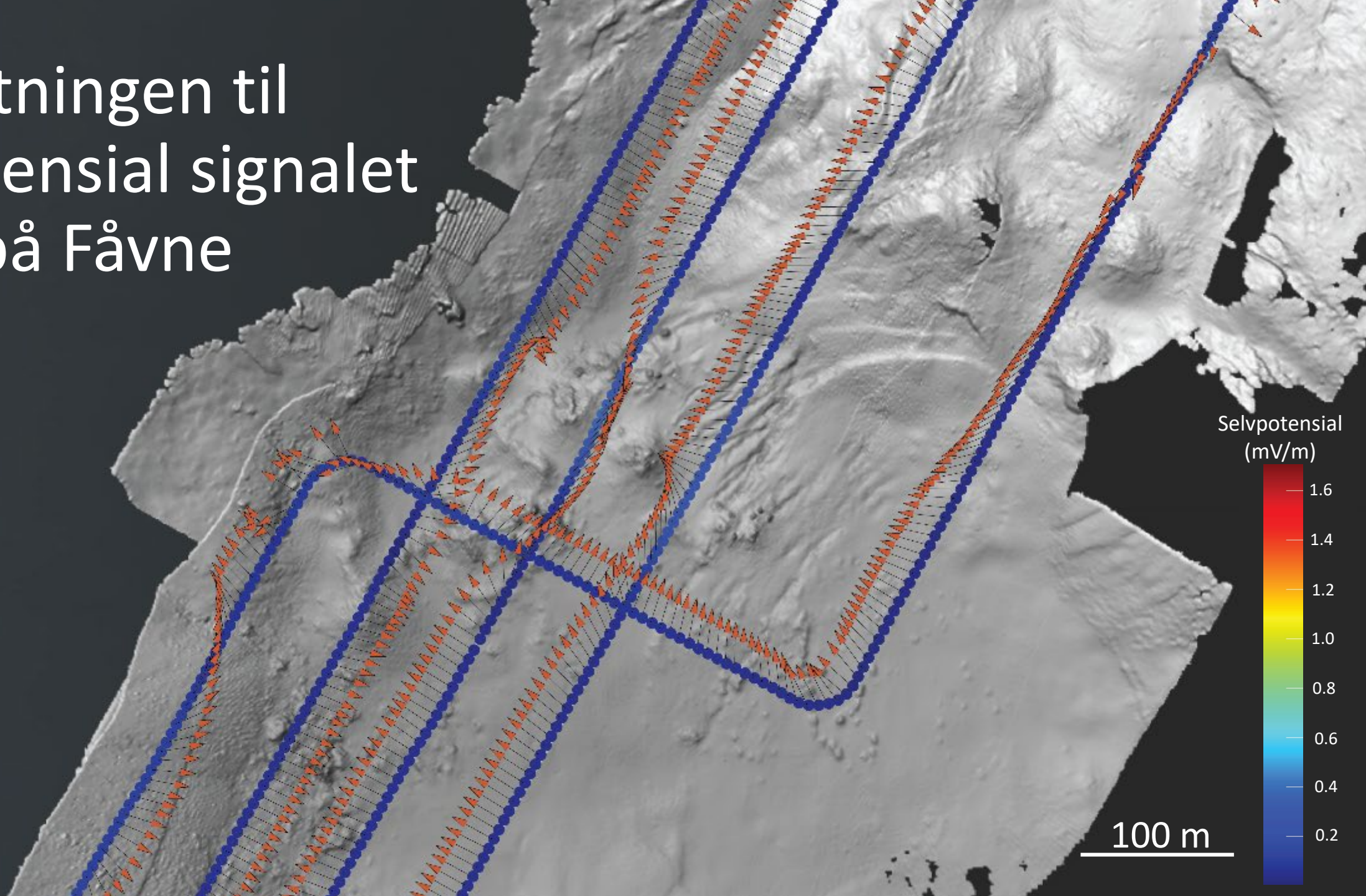
- Oppdaget av UiB i 2002 – bunnskraper
- Besøkt med ROV i 2008 av UiB
- Nøyaktig lokalisert og kartlagt av OD i 2019
- Tydelig selvpotensial-signal

▲ Magnetisk indikasjon på sulfid – fra Anna Lim

Retningen til selvpotensial signalet på Fåvne

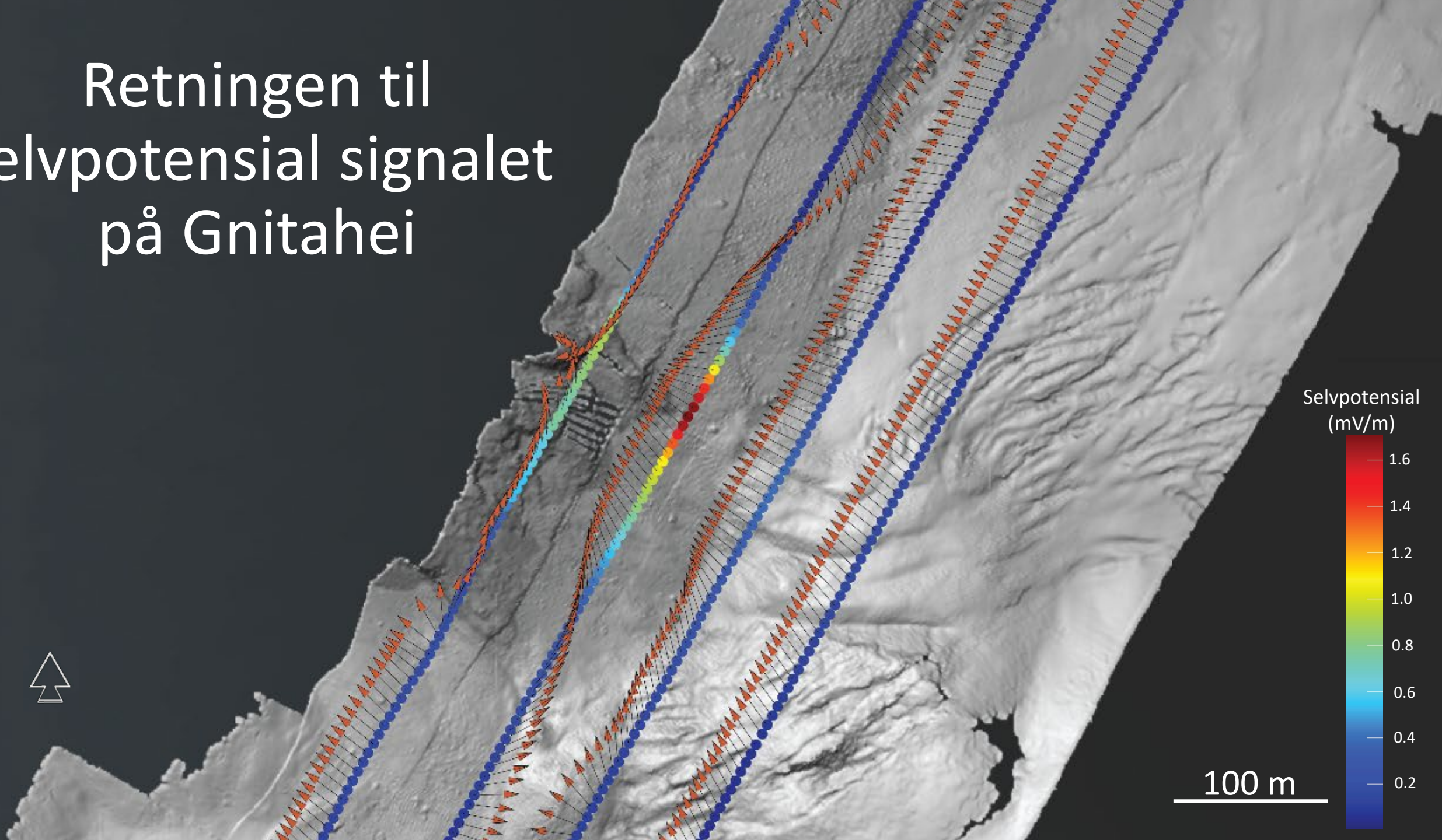
Selvpotensial
(mV/m)

1.6
1.4
1.2
1.0
0.8
0.6
0.4
0.2

100 m

Retningen til selvpotensial signalet på Gnitahoi

Selvpotensial
(mV/m)

1.6

1.4

1.2

1.0

0.8

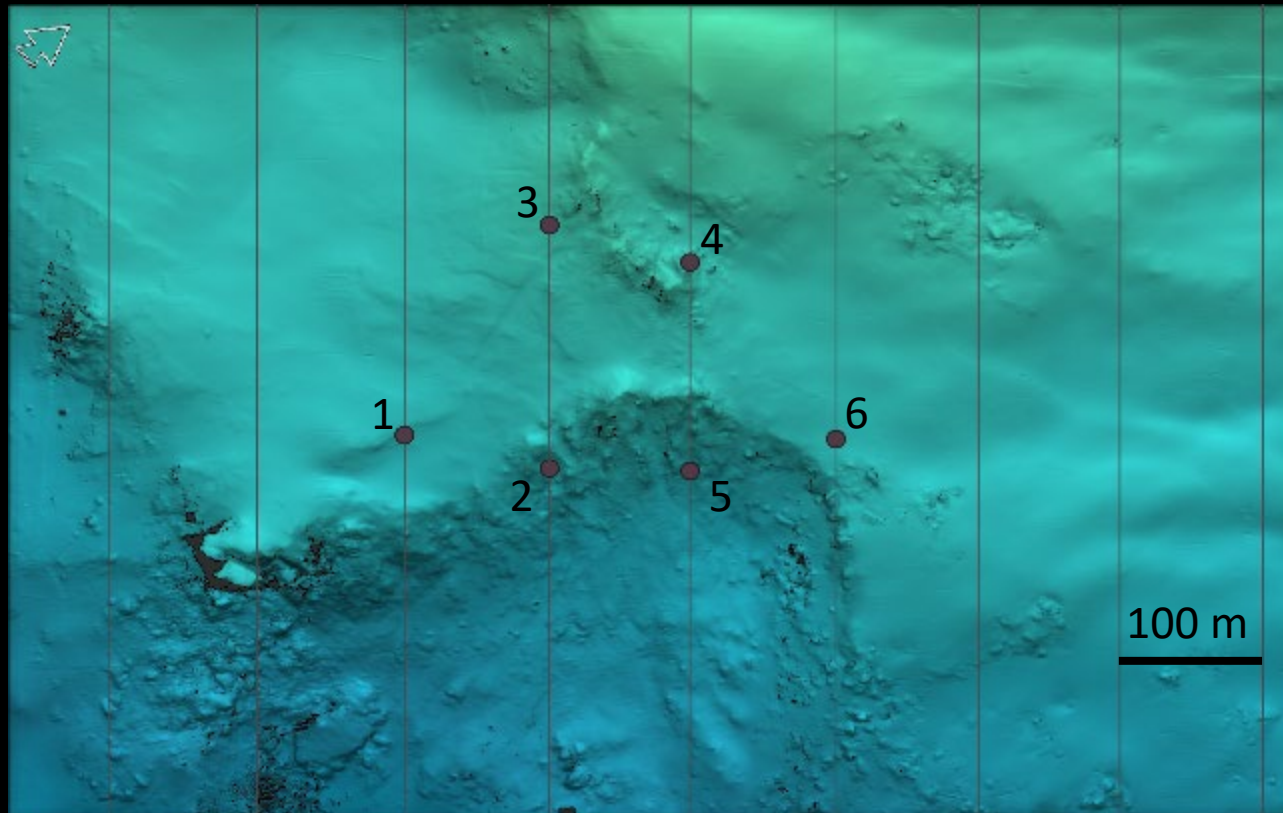
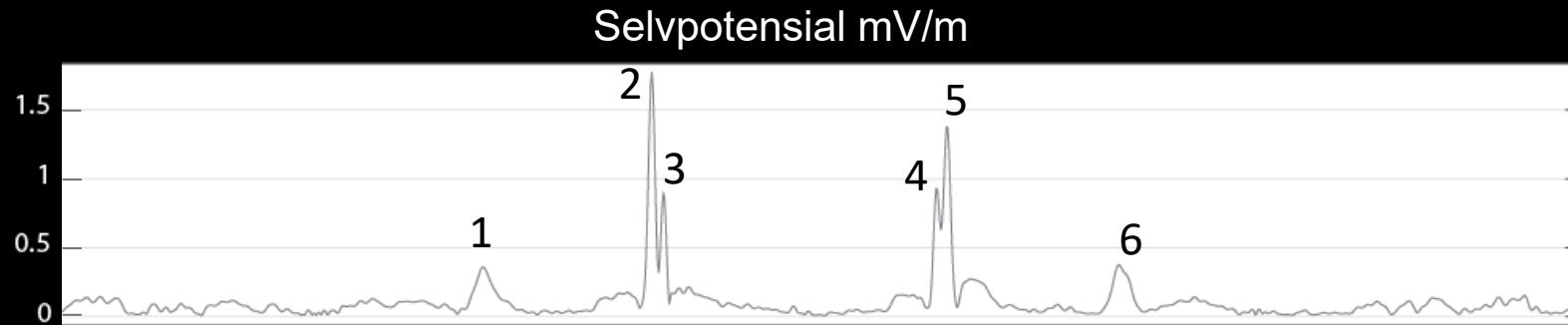
0.6

0.4

0.2

100 m

Optimal AUV linjeavstand: 100-150 m

Selvpotensial data fra
Mohnsøkket

Selvpotensial data - oppsummering

Fordeler:

- Massive sulfidavsetninger produserer et elektrisk potensial
- Effektiv geofysisk metode
- Sterk og klar anomali → høy sannsynlighet for sulfidavsetninger
- Selv svakere anomalier viser en klar trend i retning mot kilden

Ulemper:

- Flyhøyde under innsamling: 40 – 70 m
  - Problem ved ujevnt terreng
  - Nær havbunn → dekker mindre areal -> trenger høyere linjetetthet
- Vertikale bevegelser i vannkolonnen skaper støy i dataene – kan gjøre det vanskelig å oppdage signal fra sulfidavsetninger
- Siden man bare kjenner til den målte elektriske strømmen så kan man ikke si mye om fysikken til bergartene i undergrunnen
- Sensitiv metode - men når sensoren er mer enn 100-200 m fra avsetningen vil man ikke se det på dataene

Alle resultater presentert i dag publiseres i
løpet av høsten 2022

**Detecting seafloor massive sulfide deposits
along the Mohns Ridge using self-potential
methods**

Solveig L. Onstad¹, Peter Kannberg², Thibaut Barreyre¹, Rolf Pedersen¹

¹University of Bergen Centre for Deep Sea Research, Bergen, Norway

²Scripps Institution of Oceanography, University of California San Diego, USA